

Sygn. akt III RC 36/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st. sekr. sąd. Barbara Salamondra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2019 roku

sprawy z powództwa małoletniego J. S. i K. S. (1) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową R. S.
przeciwko K. S. (2)

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa alimenty płatne od K. S. (2) na rzecz jego małoletnich dzieci J. S. ur. (...) i K. S. (1) ur. (...) ustalone ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 09.08.2011 r. w sprawie III RC 93/11 z kwot po 300 (trzysta) złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich do kwot po 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dzieci R. S. poczynając od dnia 01.04.2019 roku,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
4. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 36/19

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie K. S. (1) i J. S. reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową R. S. w pozwie z dnia 15 marca 2019 roku wnieśli o podwyższenie alimentów od pozwanego K. S. (2) z kwoty po 300 zł do kwoty po 600 złotych na rzecz każdego z małoletnich. W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że alimenty od pozwanego na rzecz powodów w/w kwocie ustalone zostały w wyroku sądu Rejonowego w Łowiczu w sprawie IIIRC 93/11 w dniu 09 sierpnia 2011 roku, a od tego czasu wzrosły potrzeby powodów, którzy od września rozpoczną edukację w technikum.

Przedstawicielka ustawowa małoletnich pracuje, ale nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb małoletnich dzieci stron bowiem alimenty w dotychczas ustalonych wysokościach nie wystarczają na wszystkie potrzeby małoletnich powodów. (pozew – k. 2 -3, zaświadczenie k 7).

W odpowiedzi na pozew z dnia 12 kwietnia 2019 roku pozwany K. S. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości, podał, że nie jest w stanie łożyć na utrzymanie małoletnich powodów żądanych kwot na rzecz każdego z nich, gdyż wprawdzie pracuje jedynie dorywczo, utrzymuje się z pracy w gospodarstwie rolnym o pow.3,38ha, a ponadto ponosi koszty utrzymania mieszkania w którym mieszka i ponosi własne wydatki związane z utrzymaniem.(odpowiedz na pozew k. 8, 8-v, zaświadczenie k. 9)

Na rozprawie w dniu 16 maja 2019 roku przedstawicielka ustawowa poparła powództwo.

Pozwany nie uznał powództwa. (protokół rozprawy – k. 11).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. S. (1) ma po 14 lat, kończy w bieżącym roku szkołę podstawową a J. S. ma 16 lat i kończy gimnazjum. Oboje mają zamiar kontynuować naukę w technikum. Są dziećmi R. S. i K. S. (2) . Rodzice powodów są po rozwodzie orzeczonym w sprawie XIII RC 369/07 w Sądzie Okręgowym w Łodzi , nie mieszkają razem. Małoletni zamieszkują z matką.

(akta IIIRC 93/11, zeznania powódki k, 11)

Sąd Rejonowy w Łowiczu w wyroku z dnia 09 sierpnia 2011 roku w sprawie o sygn. akt III RC 93/11 podwyższył alimenty na rzecz małoletnich powodów J. i K. z kwoty po 200 złotych do wysokości po 300 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich od pozwanego K. S. (2), przy czym ustalił, że alimenty będą płatne do rąk matki dzieci R. S. z góry do 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności .

(dowód: wyrok z akt sprawy III RC 93/11 k .28)

Sąd Rejonowy w Łowiczu orzekł o wysokości alimentów zasądzonych od pozwanego na rzecz powodów ponad siedem lat temu, K. miała 7 lat a J. 9 lat. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów miała 40 lat, pracowała dorywczo w polu, zarabiała 400 złotych miesięcznie, zamieszkiwała z dziećmi u swojego brata , zajmowała się samodzielnie dziećmi , ponieważ pozwany nadużywał alkoholu i kiedy spotykał się z dziećmi był pod wpływem alkoholu. Na potrzeby dzieci niezbędna jej była kwota 700 złotych na każde dziecko.

Pozwany K. S. (2) miał 38 lat, z zawodu był rolnikiem , miał gospodarstwo o pow. ponad 6 ha, na których uprawiał głównie zboże. Otrzymywał dopłaty w kwocie ok.5000złoty.Zarabiał 100 złotych dniówki przy pracach dorywczych , ale praca była 2-3 dni w tygodniu.

(dowód: akta sprawy IIIRC 93/11).

Obecnie K. ma po 14 lat , a J. 16 lat. Ich potrzeby są jednakowe i wynoszą po 900 złotych miesięcznie każdego z nich. Obaj małoletni kończą naukę na poziomie podstawowym i gimnazjalnym i rozpoczną naukę w szkole średniej .do szkoły będą dojeżdżać . Na kwoty związane z utrzymaniem małoletnich składają się wyżywienie, ubrania, opieka zdrowotna , wydatki szkolne, korepetycje , opłaty za mieszkanie. Obecnie małoletni mieszkają z matką w mieszkaniu pozyskanym z zasobów gminy.

Małoletni powodowie nie utrzymują kontaktu z pozwanym.

Przedstawicielka ustawowa wraz z małoletnimi powodami mieszka obecnie w mieszkaniu otrzymanym od gminy, które musiała samodzielnie wyremontować , zakupić piec na opał pellet .Ponosi koszty utrzymania mieszkania w kwocie około 550 złotych , w tym zakupu opału . Pracuje w P. i zarabia od 1300 do 1800 złotych, otrzymuje 500+ na jedno dziecko i alimenty w kwocie 600 złotych. Łącznie dysponuje na 3 osoby kwotą około 3000 złotych. Nikt nie pomaga jej w wychowaniu i utrzymaniu dzieci.

(dowód: zeznania R. S. – k. 11 i 11v,)

Pozwany K. S. (2) ma 46 lat, nadal pracuje w rolnictwie i wykonuje prace dorywcze za które otrzymuje wynagrodzenie od 5 do złotych za godzinę. Uprawia zboże , powierzchnia gospodarstwa zmniejszyła się do 3,38 ha. Za zboże otrzymał około 5000 złotych, z czego zapłacił za kombajn 2000złoty . Mieszka sam we własnym domu. Komornik zajął mu dopłaty rolne na poczet zaległości alimentacyjnych. Na swoje potrzeby związane z zakupem żywności, środków czystości , opłat potrzebuje kwotę około 900 złotych miesięcznie.

Nie utrzymuje kontaktów z dziećmi ponieważ nie miał czym dojeżdżać na ustalone sądownie spotkania .

(dowód: zeznania pozwanego – k. -odwrot, ,odpowiedz na pozew k . 8)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowody z dokumentów. Zeznania przesłuchanej w charakterze strony powodowej przedstawicielki ustawowej powodów, jak również pozwanego należy uznać w większości za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu , powództwo jest zasadne co do kwoty po 450 złotych miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów. W pozostałym zakresie podlega oddaleniu.

W myśl art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć natomiast należy zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

Zakres potrzeb dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców, ustanawia przepis art. 96 k.r.o. W związku z powyższym, rodzice zobowiązani są zapewnić dzieciom, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, zaspokojenie potrzeb w zakresie wyżywienia, odzieży, środków higieny oraz leczenia. Należy podkreślić, iż rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

W niniejszej sprawie Sąd doszedł do wniosku, iż zasadnym jest podwyższenie alimentów płatnych od pozwanej K. S. (2) na rzecz jego małoletnich dzieci do kwot po 450 złotych miesięcznie, łącznie 900 złotych. Potrzeby małoletnich powodów, którzy są w takim wieku, że nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, nie osiągają sami żadnych dochodów, nie mają własnego majątku, z upływem czasu rosną. W literaturze podkreśla się, iż z biegiem lat, a zwłaszcza wskutek dorastania dziecka zwiększają się jego potrzeby i tym samym osoby zobowiązane do jego alimentacji powinny zwiększyć swój wysiłek dla zaspokojenia tych potrzeb (T. Smoczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 277).

Od chwili, kiedy ostatnio była ustalona wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powodów, to jest od momentu wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w Łowiczu upłynęło ponad 7 lat. Od tamtej pory uległa zmianie sytuacja powodów i pozwanego. Powodowie są uczniami szkoły podstawowej i gimnazjalnej, które w bieżącym roku szkolnym kończą , mają szersze zainteresowania , okres ten stanowił dla nich połowę życia. Powodowie znajdują się w takim wieku, że ich potrzeby szczególnie szybko rosną. W związku z dorastaniem więcej środków, niż było to w 2011 roku, potrzeba na wyżywienie, na odzież, buty, środki chemiczne , korepetycje. Wkrótce dojdą koszty dojazdu do szkoły i zakupu podręczników od czego dotychczas byli zwolnieni. Przedstawicielka ustawowa ponosi koszty utrzymania małoletnich powodów, które wynoszą po 900 złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich.

Sytuacja przedstawicielki ustawowej powódki zmieniła się w stosunku do 2011 roku.

Podjęła pracę i osiąga dochód z tytułu pracy w kwocie ok.1800 złotych i korzysta ze świadczenia 500+. Jednocześnie jednak zwiększyły się jej obciążenia z powodu utrzymania i remontu mieszkania , w którym również zamieszkują

małoletni powodowie. R. S. samodzielnie sprawuje osobiste starania o małoletnie dzieci, dba o ich potrzeby materialne, zdrowotne i edukacyjne oraz rekreacyjne. Pozwany nie angażuje się w wychowanie dzieci. Jednocześnie podnieść należy, że przedstawicielka ustawowa na utrzymanie siebie i dzieci miesięcznie dysponuje kwotą 3000 złotych, tj. po 1000 złotych na osobę.

Sytuacja pozwanego od dnia wyroku zasądzonego alimenty w łącznej kwocie 600 zł miesięcznie również uległa zmianie. Mieszka we własnym domu, za które ponosi tylko opłaty za media, nie pomaga mu już matka, która zmarła w 2016 r. Pozwany nie podjął próby znalezienia pracy, utrzymując się jedynie z gospodarstwa i prac dorywczych, z których jest w stanie osiągnąć dochód od 500 do 2000 złotych. W ocenie Sądu, pozwany ma możliwościłożenia na utrzymanie powodów w zwiększonej kwocie, uwzględniającej wzrost potrzeb powodów. Pozwany zdaje się nie zauważać, że przedstawicielka ustawowa poza obowiązkami rodzicielskimi, pracuje również zawodowo, aby zabezpieczyć byt rodziny i sytuacja taka jest dla niej obciążeniem, do którego pozwany nie czuje się zobowiązany. Koszty utrzymania powodów wzrosły wraz z upływem czasu i rozwojem małoletnich.

Godzi się zauważyć, że Sąd, orzekając o wysokości świadczeń alimentacyjnych, bierze pod uwagę nie tylko dochody realnie osiągnięte przez zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych, ale także jego potencjalne możliwości zarobkowe i majątkowe, to jest dochody i majątek, jakie zobowiązany mógłby osiągnąć przy pełnym wykorzystaniu swoich kwalifikacji zawodowych, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, uwzględniając stan zdrowia i wiek zobowiązanego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności jego zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno-gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 1975 r., III CRN 48/75, LEX nr 7702; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 r., sygn. III CR 212/58, OSPiKA 1960, nr 2, poz. 41).

Przedstawicielka ustawowa pracuje, pokrywa z własnych dochodów koszty utrzymania dzieci, ale też i czyni na ich rzecz na co dzień osobiste starania. Z tych względów, jej udział w kosztach utrzymania małoletnich powodów wyrażony w pieniądzu powinien być niższy od obowiązku obciążającego pozwanego. Tymczasem ustalony obecnie obowiązek alimentacyjny pozwanego nie uwzględnia nawet połowy potrzeb małoletnich, choć obowiązek alimentacyjny przedstawicielki ustawowej częściowo wyraża się i w finansowaniu potrzeb i poprzez osobistą opiekę i wychowanie. Pozwany mógłby podjąć pracę choćby z minimalnym wynagrodzeniem, które obecnie wynosi około 1600 złotych netto. Kwotą taką jest też w stanie zarobić przy pracach dorywczych w rolnictwie.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, Sąd uznał, że zasadnym jest podwyższenie alimentów od pozwanego K. S. (2) na rzecz małoletnich powodów z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 450 zł, płatnych z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat do rąk matki dzieci R. S. W ocenie Sądu powyższa kwota jest adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów, a jednocześnie nie przekracza możliwości finansowych pozwanego, stanowi połowę wskazanej przez przedstawicielkę ustawową kwoty jako usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletnich i wobec tego oddalił powództwo w pozostałej części.

Alimenty podwyższono od dnia 01 kwietnia 2019 r., czyli od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia na podstawie art. 455 k.c. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczęła ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia – płacenia podwyższonych alimentów.

Sąd nie obciążył pozwanego kosztami postępowania sądowego, które przejął na rachunek Skarbu Państwa, zgodnie z art. 102 k.p.c. i wyrażoną w nim zasadą słuszności.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie, na mocy którego podwyższono alimenty. Rygor natychmiastowej wykonalności jest bowiem nadawany z urzędu bez żadnych ograniczeń.

w zakresie rat alimentacyjnych płatnych po dniu wniesienia powództwa do sądu.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 138 krioop w zw z art. 135 par 1 kpc , art. 102 kpc i 333 par 1 pkt 1 kpc orzekł jak w sentencji.